

LO TEATRO CATALÁ

ANUNCIS
Y RECLAMS
à preus
CONVENCIONALS

PERIODICH SETMANAL INDEPENDENT

DE LITERATURA, ART, NOTICIAS Y ANUNCIS,

Destinat principalment á fomentar lo progrés é interessos del Teatro de Catalunya

Director: **D. Joan Brú Sanelement**

REDACCIÓ
Y ADMINISTRACIÓ
carrer Aribau
93, 3.er, 1.^a

PREUS PER SUSCRIPCIÓ

En Barcelona. . . 1'00 pesseta trimestre.
Fora. . . 1'50 » »

ULTRAMAR

Semestre. 7 pessetas
Un any. 13 »

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent. . . 10 céntims
Id. atrassat. . . 15 »

NOSTRE GRABAT

Publicar en aquestes columnes retrats de artistes qu' han cantat óperas en nostra ciutat obteninthi molts aplausos, y no procurar que en tal sèrie de grabats hi figurilo que representa á dos de las mes inteligents y simpáticas cantantas que s' han sentit en Barcelona, seria un procedir poch digne de qui, com nosaltres, desitja sempre apareixer ab imparcialitat.

Al costat, donchs, dels retrats de las tiples qu' hem anat donant en distints números, tenim una satisfacció en presentar en la quinta plana del present la lámina que veurá 'l lector, representant á las aplaudidas germanas Sofia y Julia Ravogli, de qui tant grat recort conservan nostres filarmònichs.

Semiramide, Saffo, Norma, Il Giuramento, Il trovatore y altres óperas, han donat celebritat á las simpáticas artistas que avuy han arribat al apogeo de sa gloria, anyadint com las mellors flors á sa corona, los triunfos que ha obtingut en *Càrmen* la Julia, los éxits de Sofia en *Africana* y *Ugonotti*, y 'ls merescuts aplausos que á las dos germanas han tributat molts públichs en los teatros ahont han cantat la ópera *Orfeo*. —P.

Lo teatro catalá

FORA DE LAS GRANS POBLACIONS

II

Estich en descubert ab mos estimats llegidors desde lo dia 15 del prop-passat Agost, fetxa en que vaig escriurer lo primer article respecte al teatro catalá fora de las grans poblacions, fins

al dia d' avuy en que poso má á la ploma pera acabar la tasca comensada, y no es pas que la culpa sia del tot meva.

Esperaba véurer publicada la primera part pera fer la segona, y lo correu espanyol no vá fer arribar lo n.º 43 d' aquest setmanari á mon poder. Aixís han passat tres setmanas y avuy que he rebut lo dit número en virtut de nou envió, veuré de sortir lo més airós possible del compromís contret.

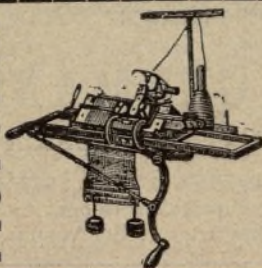
Vaig dir á los horas las principals causas que en mon judici feyan difícil lo arrelament de las obras catalanas en los escenaris dels teatros de poblacions petites y vaig deixar sentat que aixó es solsament una conseqüencia de lo poch difundida qu' está en las localitats expressadas la doctrina catalanista, indicant los remeys que poden aplicarse al mal, y, vaig deixar per un segon article lo explicar un dels procediments que crech d' acció molt práctica pera arribar al terme del ideal que 'ls catalanistas perseguim.

Consisteix aquest, en la ensenyansa de lectura y escriptura en llengua catalana, en las escoles de instrucció primaria.

Aquesta qüestió es importantíssima y de suma trascendencia: es una gran part del tot que perseguim, y debem, per lo tant, tractarla ab coratge cada dia creixent.

¿Qué s' oposa pera posar en práctica eixa aspiració comú de tots los catalanistas? Res més que la costum de sentir dir que no pot ensenyarse idioma catala en los estudis públichs, y dihem la costum porque no coneixem cap ley ni reglament que textualment ho privi. Y tant es així, que fins se segueix tal rutina y mala costum en los colegis particulars, ahont no hi ha altre reglament que lo que ordena 'l professor que 'l dirigeix; portantse en alguns d'ells la violencia fins al extrem de castigar als noys que incorren en la grave falta de parlar alguna paraula en catala dintre la sala del estudi, y fins alguns portan la

VICTORIA

¡VICTORIA!

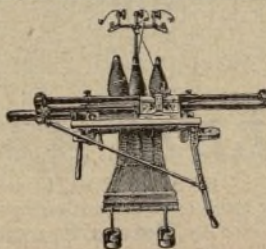
Es la máquina mes perfeccionada y la que proporciona la millor manera de guanyarse la vida á casa.

S' hi fan mitjas, calcetins, camisetas, y demás géneros de punt. Preus reduhits y ensenyansa gratis.

Pera tota classe de datos, dirigirse al operari constructor

N. AGUSTI MANYOSA

Archs de Junqueras, 4, 1.er

CONCORDIA

tiranía al extrem de prohibir en absolut dit llenguatge als pensionistas á totas horas.

Lo centralisme nos arriba al moll del óssos y debem, per lo tant, atacarlo durament y dirigir lo plan curatiu á la part més sana, que creyem son las escuelas públicas, puig que en ellas reyna més tolerancia parlant en téssis general.

Lo mestre públich té obligació de ensenyar als seus joves alumnos la llengua oficial del Estat que al present es únicament una; pero dintre la interpretació d'aquest deber, cab la introducció de la ensenyansa en catalá en totas las escuelas municipales.

En efecte; lo mestre, á fi de obtenir resultats de son treball, escull método d'ensenyansa, y aquest método será quant més útil, tant com més senzill sia, puig ell déu posar sos coneixements al alcans de la débil comprensió de sos deixebles.

Lo llenguatge castellá es completament extranger pera 'ls noys catalans, y es lògich que lo mestre varrihi son método d'ensenyansa de idioma castellá, parlant en catalá dintre de la escola y comensant á instruirlos donantlos en parla catalana las primeras lliçons d'apéndrer á llegir y escriurer, fins y á tant que coneguda regularment la estructura y maneig de la llengua nostra, pugui lo noy en las classes superiors comensar lo estudi del castellá, quina tasca li fóra ja relativament fácil.

Si s'emprengués una propaganda activa en aquest sentit, no's tardaria en recullir bons fruyts, y es segur que trobaria eco entre lo jovent del professorat catalá, á judicar per lo que sabem de molts d'ells que abundan en ideas catalanistas.

Una objecció pot ferse y que no deixa de ser seria.

¿Cóm s'ensenyará als noys lo nostre idioma si estem órfens d'obras aplicables á la ensenyansa?

Veritat es que no tenim unitat ortográfica y que de las varias gramáticas publicadas, cap omple l'objecte, pedagógicament parlant, puig més serveixen pera guiar als que ja saben, que no pas pera servir al professor ni al alumno com á obras de text.

Mes aquesta dificultat que indubtablement existeix, ab bona voluntat pot subsanarse y fins, prenent peu d'ella, pot ferse servir de ampla via de propaganda.

Si una societat catalanista arrelada, volgués dedicarse á la celebració de certamens pedagógichs en los quals se premiessin llibres de lectura desde lo més senzill fins á la col·lecció literaria escullida d'autors antichs y moderns, y curts compendis d'Historia de Catalunya que no fessen més enllá de 100 á 150 planas, posant, --perexemple-- com á condició en las primeras que sols entrarian en concurs los llibres quins autors fossen de la facultat, podria dita societat com á

estímul ó premis, imprimir á sas costas (ó per los medis que cregués més convenient) una edició que quant menos fós de 2,000 exemplars del llibre premiat, de quals exemplars ella se 'n quedaria 1,000 pera enviarne gratuítament un d'ells als mestres públichs de Catalunya y 'ls altres 1000 se regalarían al autor, lo qui quedaria ell mateix propietari de la obra vencedora del Certamen. Per medi de aquest procediment ó de algú altre que acudi á qui més sápigas, se generalisaría lo coneixement del idioma pátri y la generació nova fóra completament diferent de la actual, que en sa inmensa majoria no enten un borrall de lectura y escripturo catalanas.

Lo procediment podrá dirse qu' es llarch; pero es segur, y aixís s' arrelaria en la pátria nostra la literatura propia y tindria vida esplendorosa per tot arreu lo teatro regional; puig los que avuy diuen que no l' entenen y que més bé saben ferlo en castellá, caurían de son error, guanyanthi la cultura popular, ja que ara al assistir á una representació escénica, lo mateix riu devant d'un drama sentimentalista, que devant la representació d' un sainete.

J. BRÚ.

Gratallops, 6 Septembre.

Intimas

Sr. D. Armando de la Florida.

Gracias, mil gracias, per las paraulas laudatorias que en sa apreciada epístola fecha 8 del present, que he rebut, á ma humil persona van dirijidas. Sa carta, amich de la Florida, m' ha posat en un verader compromís; perque si accedeixo á sas pretensions, responet á ma manera de ser, de sentir y de pensar, tindré que citar alguns noms propis de amichs meus que de veras aprecio, dihent d' ells lo que potser motivará lo rompiment de nostres antigues relacions, y si dono la callada per resposta á sas per tots conceptes atentas indicacions, se creurá que no dich lo que sé per pòr ó per no ésser verament cert lo que algunas vegadas he dit.

Ni una cosa ni un'altra.

Ab tots los que vosté me cita en la seva, no m' hi uneixen altres llassos, que 'ls del companyarisme de Junta, ja que vosté (aquesta 'm sembla es sa intenció) sols desitja emiteixi mon pobre concepte, primer respecte á la vida que porta la Associació Musical de Barcelona, y segon, respecte á perque passa 'l temps tant mansament manifestant sa vida en contraposició de lo que tothom esperaba.

Com vosté compendrà, estimat amich, es això molt delicat pe 'ls motius alegats al comens de aquesta *Intima*, ja que, formant jo part de la Junta Directiva, sembla vingui de dret obligat á no fer públichs los motius, las rahons que existeixen y que fan que la Associació segueixi vida lánguida y raquítica, y no sigui, com té de ser y com sens dupte será, la genuina y llegítima representació del art musical de Barcelona.

PELUQUERÍA ARTÍSTICA

Saló per' afeitar, tallar y rissar lo cabell,

DE

LLUIS ANGLADA

GRAN ASSORTIT DE PERRUCAS

y tota classe de postissos per' artistas de teatro

Boters, 8, entressuelo

ARXIU LIRICH-DRAMÁTICH

DE

BONNIN GERMANS

COPISTERÍA DE VERS Y MÚSICA

Se serveix per tot Espanya á preus baratos

Carrer del Vidre, 2, quart, Barcelona.

Despatx cada dia, fins á las 10 del vespre.

Després de molt pensar en lo que debía fer, he resolt, donchs, amich Florida, allunyar escrúpols que de res serveixen en aquest cas, y contestar ab tota la franquesa y claretat que jo acostumo dir las cosas.

Posem, donchs, fil á l' agulla y..... amunt.

Los que concebiren la creació d' una societat que fós lo centre de reunió de tots los elements artistichs de Barcelona, no pensaren de segur que prenguéss al poch temps lo vól que va péndrer. Mes aviat semblaba alló cosa de aficionats entusiastas per la música, que 'l resultat de fondas y llargas reflexions indispensables pe 'l desarrollo y finalisació de un plan.

La proba eran las condiciones ab que se ingressaba en la Associació Musical de Barcelona, ab qual nom va batejarse, y després la cuota mensual que cada soci debía pagar. Aquesta era de quatre rals.

Que no tenia al principi la importancia d' ara, no hi ha que dirho. Vosté, lo mateix que jo, coneix al aficionat, per més qu' es entusiasta admirador de la bona música, que allavors la presidia.

Vosté, lo mateix que jo, sab los punts que calsa-ba lo pianista que ocupaba 'l lloch de secretari. Donchs, ¿podian aquells joves, animats de bonas intencions, disposats á fer sacrificis pera tirar avant la idea que en favor del art concebiren, portar á felis terme la verdadera y completa conjunció de 'ls músichs d'aquesta ciutat? ¿Bastaba son nom, verge quasi en lo bullent camp de la intransigencia musical que allavors com ara destruheix los mes grans projectes qu' en pro del art vulguin portarse á cap, pera que s' acullissen sota un mateix sostre y per coadyuvar á una mateixa idea y treballar tots en la prosecució d' un mateix fi, los mestres Frigola, Balart, Candi, Pedrell, Sanchez Gabaynach, García Robles y altres?

¿Era prou penyora lo prestigi artistich que pera fer aquesta obra aportabam los Masriera, Gay, Lapeyra, etc. etc., pera que acudissin los mes notables mestres compositors que honran nostra ciutat? No. Lo resultat que doná era ja de prevéuer. Lo iniciaren joves animats de bons desitjos y aymants de la música clássica, ab lo qual miraren massa alt, y respongueren veus que paralelament corrian á las de sos iniciadors. Per aixó la historia dels primers anys de la Associació Musical no conté res que indiqui un progrés, una veritatja, un pas endavant en lo que debía ser lo *desideratum* de la societat. Se concretá á donar alguns concerts que debían donar poquissims resultats, si 'ns atenem á certs comptes que encara están pendants de pago y que perteneixen á la época que ocupaba la presidencia lo Sr. A. Masriera.

Si poch se va fer en aquell temps en benefici del art, ja sia per la seva perfecta execució, ja sia per donarnos á conéixer obras d' aquestos gegants de la música desconeguts de nosaltres, ja sia per procurar la creació d' una biblioteca musical y la d' un centre, com vosté deya en un de sos valents articles, ahont á mes de podernos comunicar nostres ideas, desitjos y aspiracions, pogerhi entaular discussions defensant cada h' l' escola en que milita, presentant probas de sas afirmacions ab la partitura á la ma, resolguent certs problemas científich-musicals baix los principis que informan la elemental y superior educació de la música, donant las pri micia

de las obras dels mes caps d' ala y que portan la batuta del moviment musical del mon: mes clar, si pera obtenir lo que deixo dit res van fer los primers que 's posaren al frente de la direcció, los d' ara, los Rodriguez Alcántara ¿qué han fet pera obtenirho?

Aquest me sembla amich de la Florida, qu' es lo punt sobre que vosté vol que jo emiteixi ma pobra y humil opinió, dihent lo que ha fet, y exposant las causas, los motius perque no ha pogut ni podrà fer res.

Y com aixó, benvolgut amich, es molt llarch de explicar y es materia que 's presta pera que li digui algunas cosas del Sr. Rodriguez Alcántara que vosté no ha publicat encara, prometo ferho en la següent *Intima* que publicaré próximament.

Disposi de son amich

MODEST VIDAL.

Tas dentetas

Com terrossets de petxina
de marfil son tas dentetas,
qu' es un pinyonet ta boca
ab dos collarets de perlas.
Tant blancas, que si la nèu
un jorn per dissort las veyá,
de vergonya que s' daria
aniria bo y fonentse.

Voldria serne las rosas
qu' als matins del jardí trencas
per poguer prop de ta boca
probar lo perfum que tenen,
y sentir lo suau pessich
que donas á sa quèta
quant apretant en tos llavis
minvas lo such de sas venas.

Més ab tot y aixó... veurás....
t' haig de confessá ab franquesa
que quant estás gaire encesa...
¡no t' deixaria l' meu nás!

MAYET.

REVISTA D' ESPECTACLES

TÍVOLI.—Lo seté concert de la Societat Euterpe que tingué lloch dimars dia 8, signé notable baix tots conceptes: totas las pessas signeren aplaudidas per lo inmens número d' espectadors que omplian de gom á gom lo espayós local, obligant ab sos aplausos á varias repeticions.

Pero pera 'l públich, la novetat del concert consistia en sentir los rigodons *Los nets del Almogàvers*, executant los tochs de cornetas de la tercera part, la banda de cornetas del regiment d' artilleria de montanya. Aquesta novetat produhi gran efecte en los sols tres tochs de cornetas que 'ls corresponen.

La colocació de la banda al final de la platea, no la creyem prou ben disposada, y aixis ho vejé també

PAPER DE FUMAR

PLANAS

Marca registrada

Deposit: Unio, 2. — BARCELONA

FÉLIX CARRERAS

21, Riera Baja, 21

Unich representant de la acreditada Casa Biragli de Milán. Especialitat en corassas y armaduras completas. Gran assortit de ci. turons, diademas y altras joyas, en diferents metall propis pera vestuari de teatro.

Se lloga y se serveix per temporadas completas mediant contracta, encare que siga per obras de gran espectacle.

PREUS SUMAMENT MÓDICHES

l' públich demanant que á la repetició estigués en l' escenari, com aixís va ferse, seguint objecte de una justa ovació tots los executants.

La Societat Euterpe pot estar satisfeta de l' exit de sos concerts, aixís en la part material com en la moral, puig que ab la acertada direcció del mestre Goula (fill), ha lograt tréurer al públich del retraiement, y al mateix temps fernos sentir las mellors obras del gran Clavé, ab aquell ajust, afinació y colorit que requereixen.

Com hem dit ja, lo espayós teatro Tivoli siguié petit aquesta vegada: tanta era la concurrencia, que á dos quarts de set, ó siga una hora avants de comensar, ja era difícil trobar un lloch desocupat.

ELDORADO.—L' arribada de un aereonauta excita sempre la atenció del públich, y quant se sab que aquest aereonauta ha de caurer precisament dintre de un teatro, la excitació creix de punt y no es d' estranyar que la gent acudí afanyosa á presenciar l' espectacle.

Aixó es lo que sucsehí dissapte passat en l' Eldorado. Lo teatro estava plé y tothom esperaba ab impaciencia l' arribada del capitá *Lapalisse*.

Terminada la opereta *El Collar de Perlas* y passat l' intermedi, rompé la orquesta y s' aixecá l' teló. De prompte, y en mitj de la expectació del públich, s' obra la coberta del teatro y de ella s' despren, ficat dins de un cove, en Juliá Romea, vestit de aereonauta, y després de saludar al públich, comensa á explicar las vicissituds del seu viatge, desde sa elevació ab lo globo en l' Hipódromo de Marsella fins al punt de la seva arribada. A poch, apareix en escena un que figura ser representant de la empresa y prega al capitá *Lapalisse* que s' retiri; aquest se nega á ferho, entaulantse entre 'ls dos personatjes un viu dialecte, primer en castellá y després en catalá, que excitá molt las riallas del públich. En aixó se sent per entre 'ls espectadors la veu de una senyora espantada (la senyora Gonzalez) que vol anàrsen. Un senyor de las butacas (lo senyor Miralles) s' posa al costat de *Lapalisse* (figuradament, ja se suposa, porque la distancia entre l' un y l' altre es mes que regular.) Lo representant de la empresa torna ab dos individuos de policia; un cabo de la *idem*, desde 'l galliner vol que 'l treguin valentse de una escala, y s' arma allí un esbalot de mil dimonis fins que s' alsa de nou la bomba. Avans d' aixó en Romea canta uns *couplets* molt graciosos, de qual música ell n' es l' autor.

Lo de la lletra d' aquest intermedi cómich, resultá serho lo senyor Molas y Casas, que ab justicia fón cridat á las taulas, presentantse junt ab en Romea, un cop aquest hagué baixat... de la teulada. Tots los actors s' portaren bé: lo senyor Romea, caracterisant perfectament lo tipo de francés que parla en castellá; en Miralles, l' actor que va fer lo cabo de policia y l' que fa l' representant de la empresa, que resultá serne un qu' es conegudissim y qual nom callem pera no ferir la seva modestia.

L' éxit va ser complert, de lo que 'ns alegrem tant mes, en quant bona part n' alcanzá per la felis occurrència del autor al posar en boca del representant la expressió *Quin home mes pesat!* que, tal com la diu l' actor, resulta un xiste de molta gracia y prepara molt rebé lo poch catalá que diu lo ca-

pitá *Lapalisse*, sobre tot la frase *Si esta cremat, que puji aquí dall...* la que produheix una verdadera explosió de riallas y d' aplausos.

¡Llastima que s' acabí la temporada, porque hi hauria obra per temps!

Ahir va posarse, agradant molt, la pessa catalana *Messalina*.

En vista de aixó, ¿no podria, la temporada que vé fer alternar la empresa ab las sarsueletas algunas obras cómicas novas de nostre teatro?—M.

GAYARRE.—Lo passat dissapte se posá per primera vegada en aquesta temporada la ópera del Mtre. Bretón *Gli Amanti di Teruel*. Jutjada queda aquesta ópera per haverse posat dugas diferentas temporadas en lo Liceo y també per haverse donat d' ella gran número de representacions en lo mateix teatro Gayarre. Aixó 'ns evita, donchs, lo tractar de sos mérits y de sas deficiencias, restantnos tant sols parlar de la interpretació qu' ara ha tingut.

Després de la Borellí y de la Muñoz, de facultats é inteligencia per tothom reconegudas, no podia la artista encarregada avuy de la part de Isabel sortirne airosa per cap estil, á no superar aquellas qualitats. Lo tenor Bertran, en sa part de Marcilla, com l' any passat, per no dir menos bé. La senyora Fàbregas no dona á sa part prou color ni relleu. Los senyors Carbonell y Tós son los únichs que ho fan bé. Lo negre fet pe l' Sr. Blanch, tampoch lo várem conèixer.

Aixó no obstant, va haverhi aplausos diferents vegadas.

Lo decorat, que tant vá contribuir en la passada temporada al éxit de l' obrá, es ara un altre, y no creguin que sigui nou, no; es aquell á que lo senyor Serazzi 'ns té acostumats: y com per mostra una cosa sola es proba, citarem l' últim quadro que en lloch d' ésser un temple arreglat per uns funerals, hi posan una catedral alemana disposta pera una coronació real, y tots los demás actes per l' estil.

Aquesta tendencia á presentar las cosas mitj fetas ó de qualsevol modo, es molt perjudicial á las empresas, als cantants y mes que á tots als autors y á las obras.

L' any passat se donáren 38 representacions de dita ópera y es indubtablement segur que l' éxit obtingut per l' obra, lo profit que d' ella traguieren empresa y autor, y la consideració obtinguda també per los cantants fou degut á que l' ópera se doná en condicions no acostumadas en dit teatro. Reprodurhirla tal com ara s' ha fet, com no es en bé del art, no pot aprobarho la crítica.—U. D. O.

CIRCO ECUESTRE.—Dijous tingué lloch lo debut de Mr. Bonaire que pren ademés lo nom de *Hombre meteoro*, degut segurament al últim treball que vérifica en son número, al llensarse de un trapezi al altre y encéndrers un vestit que s' posa per aquest objecte; pero que no hem pogut apreciar, ab tot y haverhi assistit dos vegadas y no haver tingut efecte per falta de precisió en son treball.

En lo próxim número parlarem de la pantomina *Robert-Macaire y Bertrand*.—X. P.

Carme, 33

Máquinas de cursir, máquinas de fer mitja

SANTASUSANA

PREUS SENS COMPETENCIA

Taller pera adobar tota classe de máquinas — Se ven á plassos y al comptat

Carrer del Carme, 33.—BACRELONA

Aparatos pera pendre dutxas.

Carme, 33

Sofia y Julia Ravogli

LA GRAN EXPOSICIÓ

poema festu en XXV cants y escrit en varietat de metros per

—*JOHN MOLAS Y CASAS*—

Un tomo de 270 planas ilustrat ab 210 dibuixos y grabats de R. MIRÓ FOLGUERA
 3.ª edició.—Preu, 5 pessetas.—Se ven en las llibrerias y en la Admintració de la Galeria Molas y Casas,
 Hospital, 12 y 14, 2.º—BARCELONA

Excursions per Catalunya

SAN MIGUEL DEL FAY.

Casi puch dir, que tot just hi he arribat y ja m' absorbeix los pulmóns l' ayre de la montanya que respiro y m' enorgulleixo de trovarme voltat de tantas maravellas.

¿Qué més puch admirar?

Vaig llevarme al bell punt del anba y apoyant mon colze sobre 'l respaldo de la finestra, dirigeixo la vista a mon entorn, posántsem devant la figura d' un pagés catalá, ab la tradicional barretina, que ab la llensadora y una mula, sembraba sas terras que á l' esquerra del monastir tenia. ¡Deu fassia, honrat é infatigable amich del treball, vegis realisadas tas millors cullitas!

Miro á la dreta y uns xorros d' aygua cristallina queyan del munt de la montanya, venint á estacarse en uns forats qu' ella mateixa s' havia fet, pera ferse duenya de las rocas que voltejaban la cascada.

¡L' esbatech del aygua al cóurer sobre de las rocas inspira fredat y maravella al qui com jó s' ho admiri!

Me retiro de la finestra y fujo del quarto, per llensarme en busca de més impressions.

Travesso 'l portal, me 'n entro al corralet y 'm quedo sorprés al contemplar una grandiosa roca, que abalantsanfse sobre 'l pati del monastir, amennassaba desplomarse.

¡Qué miracles fá la naturalesa! ¡Quanta pedra toscada 's veu per tot arreu!

Me fico á l' iglesia rónica que mos ulls divisan casi al costat d' aquella roca, contemplant los exvotos que 'l meu devant tinch. Cap novetat ofereix aquest lloch sagrat; pero no per xò deixin, si hi van, de visitar-lo: los del monastir s' en resintirian.

M' interno cap al camí de las covas y allí soterrat, baix las concavitats de la montanya, presenciaba admirat, oberta la boca, lo que l' aygua y la naturalesa ab sa 'n potentia havian creat. No pot trasmétrers á la ploma una atracció que 'l pensament m' absorbeix.

Véureho per créureho. Tant sols aquells instants, al contemplar las parets toscadas de las covas, llençant degollats; tant sols aquells moments son suficients pera que 'l sacrílech que may hagi cregut, veji la omnipotencia de Déu.

De bona gana no m' haguera mogut d' aquella agradable estancia, á no ser perque 's demoraba més del regular ma estada, y planyent deixar-la, vaig véurem precisat á ferho, no sens antes escriure ab llapis sobre una de las rocas aquesta mal feta quintilla:

«En tantas parts com he anat,
may en cap d'ellas he escrit
pus rés de nou hi he trovat;
pero des qu' aquí he arribat
poso aquí lo qu' has llejit.»

Y deixant á mon radera tant agradable paratje, travessí 'ls degollats de la cascada, observant la bassa de aygua que á m' esquerra tenia y 'm dirigí cap al monastir, ahont vareig trovarhi lo dinar á punt.

Al caure la tarde, 'm vaig despedir d' aquella

bonagent, y dirigint ma vista cap aquellas montanyas, mos ulls indiscretament se 'm negaren; y sentint abandonar ¡potser per sempre! aquellas maravellosas regións que tant agradable acollida n' havian donat y de las que may més m' en haguera separat, vaig surtir en direcció á S. Feliu del Piñó, deixant soterrats los plans de S. Miquel.

Al tornar á ser á Barcelona, trovo á faltar y anyoro las preciositats d' aquell poble ahont, tantm' han afalagat; y espero ab afany, lo dia que podré tornar á recrearme, ab los ayres y las maravellas llensadas per la naturalesa sobre las concavitats de S. Miquel del Fay.

RAMÓN OJEDA LÓPEZ.

La meva pastoreta

A la senyoreta M. M.

Quant l' alba apunta, cada jornada de sa cabanya n' ix rodeixada, la pastoreta, del seu remat: la pastoreta més agraciada, més agraciada del encontre.

¿Qui no l' ha vista sempre alegroya pe 'l mitj l' arbreda com una toya? ¿qui sas cantadas no n' ha sentit? ¿qui no l' ha vista tant bonicoya saltantne marges al gran delit?

Fins las aus totes, per la verdissa ni un instant paran sa xerradissa quant ella passa cada matí, quant ella passa, dócil, sumissa ab las cabretas fent son camí,

Si flors li dono, floretas besa; si d' amor parlo, me diu depressa qu' ella sols ayma lo seu remat, que 'l amor d' homes poch interessa á qui viu sempre lluny de ciutat.

¡Oh, pastoreta, la pastoreta! veu á tas plantas un pobre poeta que 'l cor dú sempre vessant d' amor, d' amor dolcíssim com l' arometa de las flors gayas que admira 'l cor.

Y si no acceptas, mátam, pastora; pus es trist viurer ni una sola hora sens tas cantadas pogué sentir: mátam depressa, sens mes demora pus per 'xi viurer, val mes morir:

J. T. y R.

SECCIÓ DEL PIROTÉCNICH

Diuen que Edison s' alimenta exclusivament de vegetals y qu' ell creu qu' aixó li dona part de la inventiva que té.

A Chicago los partidaris de menjar vert, que tots son sabis, han format fins una societat que diu que la verdor de las viandas farà que no estiguen may malalts.

Sense anar tant lluny, acaba de morir aquí á Barcelona una vella, que potsé no volia morir may, puig tenia 104 anys, durant los quals sempre s' alimentaba de verdura, abstenintse molt de la carn.

CÁPSULAS MORRUOL TÓNICH RECONSTITUYENTS

DEL DOCTOR PARELLADH

compostas de Morruhol (principi actiu del oli de fetje de bacallá)

PEPTONAT DE FERRO é HIPOFOSFITOS DE CALS Y SOSA

La gran popularitat que en poch temps han lograt las Cápsulas del Dr. Parellada y l' ús constant que 'n fan los metjes, son lo millor testimoni d' aquest remey efícaç y conegut ja en tot Espanya.

LAS CÁPSULAS TÓNICH RECONSTITUYENTS

s' administran ab éxit en las clinicas de la Casa de Misericordia, Casa de Caritat y en los hospitales de Santa Creu y del Sagrat Cor, ahont han substituhit ab ventatja al oli de bacallá, de tant difícil y repugnante administració.

Preu de la capsa de 40 cápsulas, pessetas 2'50. Venta al en grós, farmacia d' Escibá (Fernando VII): á la menuda, en todas las farmacias

Jo, en vista d' aixó, ja he determinat no menjar mes qu' ensiam y bledas.

A veurer si inventaré aixís... lo medi de no morir-me.

Lo acreditat banquer D. Anton Freixa ha estat á Berga, ssen país natal.

Y 'ls bergadens li han dat la benviguda, y l' ha visitat la Junta del «Canal industrial de Berga» y ell ha visitat las obras, y li han donat una serenata, y se 'n ha tornat á Barcelona y...

«el mundo en tanto sin cesar navega por el piélagos inmenso del valéo»

Aquest any (segons diuen) Lagartijo ha guanyat 46000 duros, Guerrita 41000, Espartero altres tants y Maszantini 29000.

Jo no 'n responch: pero de lo que si responch es de que jo..... no he guanyat ni una pesseta.

A América creuen haver inventat una mena de núvols pera fer plourer allà hont convingui.

Aquí un vol fer anar un globo desde 'l Tibidabo al munament de Colón.

En un altra banda volen fer una Patti de cera, ab veu igual á la de la célebre diva, y ferla cantar y bellugar com si fós la propia Patti de carn y ossos.

Així ho estanpan los diaris; pero jo dich... que tot aixó son falornias.

LO POLVORISTA.

SECCIÓ DEL GRACIÓS

Cantars bilingües

«Cuando las niñas me quieren siento un divino placer;»
pro quant me donan carbassa
súo igual que un carreter.

«En el jardín de mi casa siempre te veo llorar,»
y jo penso;—Mientras ploris,
m' estalvias de regar.

«Basta, basta de sonrisa que ya me causas enojo;»
la vritat, no riuen tant
las botinas que jo porto.

«A orillas del mar un día me puse yo á meditar,.....»
qu' haig de fer pera que 'l sastre
no 'm vingui á mortificar.

«Cuando te pones pendientes, encantas, bella Asunción:»
també encanto jo ab ulleras,
perqué me semblo á un mussol.

«Vida mía de mi vida, yo mi vida te daré,»
si 'm vols conservar ma vida
junta ab ta vida també.

«No me mires, no me mires, prenda de mi corazón,»
perqué si 'm miras m' encantas
y, encantat, robas mon cor.

ESPANTA BÓLITS.

Impremeditació

Me n' anava jó á dormir
Quant en mitj d' una espessura
La sombra d' una hermosura
Atansarse aprop veji.
Obra 'ls brassos cap á mí,
Jo la agressió no retxasso.
¡Fills meus, aixís que l' abraço
Quedí pasmat y sorprés...!
¿Saben qui era?; Era un inglés
Que m' venia á dá un sablasso!

MAYET.

REUNIONS PARTICULARS

CLARÍS.—Dugas pessas catalanas y lo ball de costum formaren lo programa de la funció que aquesta numerosa Societat doná diumenge á la tarde.

Las obras escullidas sigueren la bonica comedia de Aulés *Vots son triunfos*, desempenyada ab carinyo y bastant ajust per la Srta. Garrido (que vestia ab elegancia) y los Srs. Bover, Manso, Boada y Lario. Després se posá en escena *Com á ca'l sogre*, essent aplaudits la dita Srta. Garrido y los Srs. March y Vila.

LOPE DE VEGA.—Favorescudá per numerosa concurrencia, doná funció diumenge per la tarde ab las pessas *Salon Eslava* y *La de S. Quintín*, desempenyadas ab aplauso, la primera per los senyors Sans, Marco y M. Serra, y la segona per J. Sanchez, Oliver y Esteve, prenenhi part en las dugas la senyoreta Vila, á qui, com á consell d' amich, li direm que quant fassi alguna característica déu sacrificarse ratllant lo seu graciós pamet de cara, puig encara que empolví son cabell, á ningú dará entente dels tipos que presenta.

La funció del próxim diumenge es la dedicada á la memoria de nostra gloria escénica D. Lleó Fontova.

ESQUERRA DEL ENSANXE.—La distingida Societat d' aquest nom doná funció diumenge al vespre.

Se posoren en escena las sarsuelas en un acte *Música clásica ¡Viva mi niña! y Por asalto.*

Sigueren concertadas per lo mestre Sr. Pellicer, y desempenyadas ab aplauso per las Sras. María Sanchez y Zacarías, y los Srs. Sala, Sellés, Badía y Mercader.

¿No hi ha cap sarsuela en lo repertori catalá?

J. XIMENO.

GRAN DEPÓSIT DE PIANOS
F. HENRIQUEZ Y COMPANYIA

Balmes, 31.—Barcelona

VENDAS Y CAMBIS DE PIANOS Y ARMONIUMS AL CONTAT Y Á PLASSOS

En aquesta casa 's venen mellors pianos y ab major baratura que en cap altre magatsem de Barcelona.

Polvo de jabon perfumado

— PARA AFEITAR —

DE FÁBRICA

DE RAMON PUIG Y HUMBERT

Calle del Sauco, n.º 1. CANET DE MAR

Paquetes de peso 400 gramos á 1 peseta cada uno y al por mayor 25 por ciento de bonificación.

SALÓ DE DESCANS

Recomanem als senyors subscriptors de fora y als corresponsals, que fassin l' obsequi de remètrer a la major brevetat en sellos de recibo, l' import de las suscripcions trimestrals que tingan atrassadas ó que hágin comensat á primer del corrent mes.

Ha comensat una série de funcions en lo teatro de Vich una companyia dirijida per lo galan Sr. Planas. Va fer la inauguració ab lo drama *Lo ferrer de tall* y la pessa *La sala de rebre*, produccions que van ser aplaudidas per la concurrencia. Forma part d'aquesta companyia lo estudiós galán jove Sr. Fages, actor del teatro Romea.

Está malalt lo distingit escriptor catalá D. Gayetà Vidal y Valenciano, á qui desitjem un total restabliment.

Lo dia de la Mercé tindrà lloch l' últim concert d' Enterpe en la present temporada, siguent á benefici del director, lo mestre Goula (fill). Segons notícies, resultarà un verdader aconeteixement, puig que s' executarà la gran marxa de *El Profeta* y la gran cantata á dos coros, orquesta y banda dedicada al czar de Rusia Alexandre II, música del mestre Goula (pare).

Lo primer coro dels dos que hi pendran part, estarà format per varios artistas, entre ells las senyoras Carrera, Mata, Bassi, Fermi, Fons y Huguet, y los Srs. Pomer, Lluí, Carbonell, Gil-Rey, Mestres (S. y J.), Faff, Villegas y altres.

Sembla que en lo teatro Gayarre, per allí 'l dia 20, hi comensarà sas funcions la companyia de opereta de la célebre Franceschini.

Sembla també que la companyia de dit teatro, corretjida y aumentada, empendrà baix la gestió del práctic empresari Sr. Cots, un giro que durará prop d' un any, recorrent tota la Espanya.

Lo Sr. Cots ha adquirit lo dret de representar en las capitals que visiti, la ópera del Mtre. Torrens *Gualtieri de Rocaberti*, ópera de repertori en los teatros sud-americanos y que nosaltres no coneixem encara, sens dupte porque l' autor es paísá nostre.

Lo teatro Romea obrirá sas portas del 20 al 25 del corrent. En Novetats, la temporada de declamació ha de comensar l' 8 de Octubre propvinent.

Un de nostres col·laboradors que 's trova en Borjas Blancas de Urgell, nos escriu donantnos compte de que ab motiu de la festa major s' ha donat una funció dramática en lo Cassino «Iris borjense», haventse representat, baix la direcció de D. Urbano Partagás, lo drama *El zapatero y el Rey* (2.ª part), en quina execució va ser molt aplaudit lo Sr. Partagás, encarregat del important paper de rey D. Pere, per la valentia en la expressió y per estar imposat del caràcter del personatge com un consumat actor. Afejeix nostre corresponsal que 'ls aplausos foren estrepitosos y abundants, 'sent cridats á las taulas als finals de tots los actes los executants que, ademes del Sr. Partagás, van ser la Srta. Gracieta Lafuente y 'ls Srs. Palau, Amigó, Aldomá y Torner.

Rebi lo Sr. Partagás nostra enhorabona, no sols per la funció, sino porque sabem que ab varios amichs té formada una companyia dramática que funciona allí de tant en tant.

CAVILACIONS

MUDANSA

Total y tot lo Panolla
portant tot en una ampolla.

J. G. V.

PROBLEMA

Descompondre lo número 78 en dos cantitats desiguals, de manera que tant la primeja com la segona tingan dos xifras iguals.

TRENCA CLOSCAS

A E I O U

Ab aquestas vocals y las consonants corresponents, formar un nom de dona.

ANTON PADRÓS.

XARADA

¿Potsé no endevinarias
en qué avuy tinch la total?
Donchs t' ho confesso formal;
en fer quatre tonterias.

Mes materia al escullir,
m' ha vingut un' altra enter,
consistent, lector, en fer
lo que ara vas á llegir.

Despres, sentint á un flautista,
nova total he tingut,
y aquesta última ha sigut
que hu dos tres fos per solfista:
pus cambia en dos y tercera
mutuament las iniciais
y dos notas musicals
tens, com també en la primera.

JORDI MONTSERRAT.

Solucions á las cavilacions del número 44

Trenca closcas: *Sota terra, Mal pare.*

Xaradas: I *Africana*—II *Casaca*—III *Filomena*.

Ters de sílabas: *Gallina, llibreta, Natalia.*

Han enviat solucions los Srs. Solanas, Met, Q. A. de Palla, Job, Cantimplora, Pau Pep Pi, Jovincel y altres; pero ningú las ha endevinadas totas, 'sent lo Sr. Solanas lo mes afortunat, porque sols ha deixat d' endevinar la xarada segona.

Lo premi ofert de 25 exemplars de *La emancipación de la mujer obrera*, se donará, donchs, als que envihin, endevinadas, las solucions á las cavilacions dels números d' avuy y de la setmana entrant.

Correspondencia particular

A Padrós: *Lo ferrer detall* no 'l publicarém porque ja 's vén imprés.—R. Ojeda y J. T. R.: Rebut.—E. Varquez: no trovem la carta. Si envia novament, procurarem servirlo, com als demés.—J. M. Feliu: envihiho tot y veurem.—L. G. V.: aprofitaré poch ó molt.—D. Bartrina: ni 'ns agrada prou, ni 'ns desagrada gents.

Tipografía Susany y Compañía Muntaner 36.—Teléfono 873

CONSTRUCCIÓN DE TEATROS SERVEY COMPLERT Y BO pera guardarropias

Per informes y detalls, dirijirse al fuster del carrer de Caspe, 75,
al costat de la botiga de comestibles

BARCELONA

PREUS

de tarifa pera publicar anuncis en aquel periodich

Tot lo peu de plana.	dos pessetas per inserció
Dos anuncis en plana.	una » » » »
Tres anuncis en plana	75 céntims » » » »

Fent l' inserció per un trimestre s' hi fa rebaixa